

Η πρώτη οργανωμένη απάντηση των Τούρκων στην ελληνική επανάσταση προήλθε από τον Χουρσίτ πασά που πολιορκούσε τον Αλή πασά, στα Γιάννενα: Έδωσε διαταγή στον Μουσταφάμπεη να οδηγήσει 3.500 Αλβανούς στην Πελοπόννησο για να ενισχύσει τους πολιορκημένους Τούρκους, όπου ακόμη αντιστέκονταν. Κι έστειλε τον Ομέρ Βρυώνη και τον Κιοσέ Μεχμέτ να πάρουν στρατό από τη Λαμία, να καταστείλουν την επανάσταση στη Ρούμελη, να περάσουν έπειτα στην Πελοπόννησο, να ενωθούν με τον Μουσταφάμπεη και να πνίξουν οριστικά τον αγώνα.

Ο Ομέρ Βρυώνης κι ο Κιοσέ Μεχμέτ ξεκίνησαν από τη Λαμία με 9.000 πεζούς και καβαλάρηδες. Ο Αθανάσιος Διάκος βγήκε από τη Λιβαδειά με τους 1.800 άντρες του μοιρασμένους στα τέσσερα. Με κλεφτοπόλεμο, οι Έλληνες παρενοχλούσαν τους Τούρκους χωρίς να τους εμποδίσουν να προελάσουν. Απλά, τους καθυστερούσαν. Ο Αθανάσιος Διάκος αποφάσισε να δώσει μάχη στην γέφυρα της Αλαμάνας, στον Σπερχειό ποταμό, κοντά στις Θερμοπύλες.

Η τουρκική επίθεση ξεκίνησε φοβερή, στις 20 Απριλίου 1821. Οι Έλληνες άντεξαν τρεις μέρες. Στις 23 Απριλίου, ο Ομέρ Βρυώνης πρότεινε στον Διάκο έντιμη παράδοση. Πήρε περήφανη άρνηση και διέταξε γενική επίθεση. Οι Έλληνες νικήθηκαν κι ο Διάκος πιάστηκε αιχμάλωτος.

Ένα δημοτικό τραγούδι μας παρέδωσε ολόκληρη στιχομυθία ανάμεσα στον Αθανάσιο Διάκο και τον Ομέρ Βρυώνη που του πρότεινε να αλλαξοπιστήσει και να γλιτώσει τη ζωή του. Ο Διάκος αρνήθηκε. Οι Τούρκοι τον σούβλισαν ζωντανό, στα 30 του χρόνια. Ένα άλλο δημοτικό τραγούδι θέλησε τον Διάκο να λέει, την ώρα του μαρτυρίου του: «Για δεσ καιρό που διάλεξε / ο χάρος να με πάρει, / τώρα π' ανθίζουν τα κλωνιά / και βγάζει η γης χορτάρι».

Νικητής ο Ομέρ Βρυώνης γύρισε στη Λαμία, όπου έμαθε ότι δεν είχε τελειώσει ακόμη με τη Ρούμελη. Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος τον περίμενε στην Γραβιά. Τον ίδιο καιρό, ο Μουσταφάμπεης, στην Πελοπόννησο, έλυνε τις πολιορκίες του Ναυπλίου και του Ακροκορίνθου και, στις 30 Απριλίου, έμπαινε στην Τρίπολη, για να περιμένει τον Ομέρ Βρυώνη. Όλα φαίνονταν εύκολα για τους Τούρκους. Όμως, ο Ομέρ Βρυώνης δε θα έφτανε ποτέ στον Μοριά.

(τελευταία επεξεργασία, 23 Απριλίου 2021)